

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – „Słowa na czasie” klasa 1gimnazjum

Podstawowe zasady oceniania reguluje Wewnątrzszkolny System Oceniania znajdujący się w Statucie Gimnazjum Sportowego w Ełku.

Cele oceniania:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
3. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom), nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
4. Wykorzystywanie osiągnięć uczniów do planowania pracy dydaktycznej nauczyciela.

Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1. wypowiedzi pisemne (sprawdzian, test, praca klasowa, test czytania ze zrozumieniem, opis przedmiotu, dzieła sztuki, sytuacji i przeżyć, charakterystyka postaci literackiej, filmowej lub rzeczywistej, rozprawka, opowiadanie, sprawozdanie z lektury, filmu, spektaklu i ze zdarzenia z życia, podanie, życiorys i CV, list motywacyjny, dedykacja, pisemne prace domowe lub na lekcji itp.);
2. wypowiedzi ustne (sprawozdanie z lektury, odpowiedź z trzech ostatnich tematów, wypowiedź na lekcji, recytacja, głośne czytanie itp.);
3. aktywność na zajęciach (praca indywidualna, praca w grupach itp.);
4. zadania praktyczne (projekty, albumy, prezentacje multimedialne, plakaty itp.).

Podstawowe zasady organizacji pracy:

1. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego według ustalonych na początku roku szkolnego zasad.
2. Uczeń ma prawo do pomocy i konsultacji w zakresie czynności związanych z uczeniem się treści programowych i podejmowanych przez siebie form aktywności nadobowiązkowej.
3. W przypadku licznych nieobecności na lekcjach (usprawiedliwionych lub nieusprawiedliwionych) uczeń ma obowiązek zaliczyć omawiany materiał w sposób ustalony z nauczycielem przed wystawieniem oceny śródrocznej lub końcoworocznej.

4. Nauczyciel określa indywidualne sposoby nagradzania i karania uczniów, biorąc pod uwagę dany zespół klasowy i uwzględniając motywującą rolę oceny.
5. Dwa razy w semestrze uczeń może bez konsekwencji zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów, prac klasowych czy omawiania lektury). W uzasadnionych sytuacjach losowych – na prośbę rodziców lub wychowawcy czy trenera – nauczyciel może odstąpić od bieżącej oceny wiadomości i umiejętności ucznia oraz kontroli pracy domowej, jeżeli uzna nieprzygotowanie się ucznia do zajęć za usprawiedliwione.
6. Uczeń, aby otrzymać ocenę pozytywną na semestr lub koniec roku, powinien uzyskać pozytywne oceny ze wszystkich zaplanowanych w ciągu roku szkolnego sprawdzianów wiadomości. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może odstąpić od tego wymogu.
7. Jeżeli uczeń nagminnie opuszcza zapowiedziane sprawdziany lub nie korzysta ze stwarzanych mu możliwości uzyskania lub poprawy ocen, nauczyciel traktuje te prace tak, jakby uczeń uzyskał zero punktów i otrzymał ocenę niedostateczną.
8. Jeżeli w czasie sprawdzianów, prac klasowych czy kartkówek uczeń korzysta z niedozwolonej pomocy, to otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
9. Jeśli uczeń bez usprawiedliwionego powodu oddaje do sprawdzenia pracę domową tydzień po ustalonym przez nauczyciela terminie, może za nią uzyskać najwyżej ocenę dostateczną.
10. W przypadku gdy uczeń uzyskał warunkowo promocję do klasy programowo wyższej, nauczyciel ustala z nim w formie kontraktu zakres materiału i sposób jego zaliczenia tak, aby uczeń mógł nadrobić zaległości.

Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności obejmujące program nauczania;
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią odpowiednio językową i literacką;

- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych;
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy;
- dokonuje analizy i interpretacji utworów literackich, z pogranicza literatury, a także dzieł sztuki;
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji;
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania;
- wykazuje szczególne zainteresowania językiem polskim;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach;
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji;
- prezentuje swoją wiedzę, posługując się poprawną terminologią zarówno językową, jak i literacką;
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności;

- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela;
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania;
- jest aktywny na lekcji;
- w pracach pisemnych osiąga od 76% do 90% punktów.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu języka polskiego, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.;
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51 % do 75% punktów.

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste ćwiczenia językowe, leksykalne;
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, używając języka potocznego, często kolokwialnego;
- jest mało aktywny na lekcji;

- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia;
- posługuje się tylko i wyłącznie językiem kolokwialnym, slangiem;
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych;
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela;
- wykazuje się bierną postawą na lekcji;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY – KLASA DRUGA:

Dział	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
STAROŻYTNOŚĆ	- ogólnie charakteryzuje epokę antyczną - określa, na kiedy datowany jest początek i koniec starożytności - wyjaśnia znaczenie i pochodzenie nazw epoki - wymienia czołowych filozofów epoki starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Tales z Miletu, Heraklit z Efezu, Zenon z Kition, Epikur) - streszcza fragment „Księgi Rodzaju” o powstaniu świata - wskazuje zdanie, które wielokrotnie pojawia się w tekście - zapisuje w wyznaczonych miejscach na schematach określenia charakteryzujące Boga, świat i człowieka - czyta ze zrozumieniem „Przypowieść o synu marnotrawnym” - zapisuje określenia charakteryzujące bohaterów - odczytuje dosłowny sens	- wymienia główne etapy rozwoju filozofii starożytnej - podaje charakterystyczne cechy sztuki antycznej - tłumaczy, na czym polega zasada symetrii i harmonii w sztuce - we wskazanych przez nauczyciela źródłach odszukuje informacje na temat gimnazjum w Grecji i Rzymie - wymienia dzieła Boga i zadania wyznaczone poszczególnym stworzeniom - redaguje spójną wypowiedź na temat wizji idealnego świata - na podstawie zamieszczonej w podręczniku notatki tworzy mapę myśli dotyczącą Biblii - opowiada krótko o losach młodszego syna - formułuje opinię na temat zachowania ojca - uzupełnia frazeologizmy	- odszukuje w różnych źródłach informacje na temat gimnazjum w starożytnej Grecji i starożytnym Rzymie - omawia główne poglądy filozoficzne myślicieli epoki starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Tales z Miletu, Heraklit z Efezu, Zenon z Kition, Epikur) - uzasadnia istnienie harmonii i porządku w procesie stwarzania świata - wyjaśnia termin <i>werset</i> - przygotowuje dłuższą wypowiedź o losach młodszego syna z zachowaniem zasad poprawnej kompozycji - ocenia, w jaki sposób ojciec traktuje marnotrawnego syna - wyjaśnia terminy: <i>przypowieść</i>, <i>alegoria</i>, <i>symbol</i> - tłumaczy, co znaczą frazeologizmy pochodzące z Biblii - wyjaśnia, dlaczego –	- ocenia słuszność stwierdzenia Sokratesa i uzasadnia swoje zdanie - tłumaczy, w jakim celu zostały zastosowane powtórzenia w tekście - wyjaśnia, dlaczego człowiek pojawia się na końcu procesu stwarzania - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat zachowania ojca - odczytuje symboliczny sens przypowieści - samodzielnie wyjaśnia alegoryczne znaczenie postaci ojca i syna marnotrawnego - tworzy krótkie opowiadanie z biblijnymi frazeologizmami, poprawne pod względem ortograficznym i gramatycznym oraz tytułuje tekst jednym z frazeologizmów - omawia sposób przedstawienia postaci, tła oraz kolorystyki na obrazie Rembrandta - określa, co symbolizują	- określa, jakie znaczenie ma antyk dla kultury europejskiej - redaguje spójną i poprawną językowo wypowiedź na temat wizji idealnego świata - udowadnia, że przeczytany tekst jest parabolą - redaguje opowiadanie z punktu widzenia danej postaci, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo - samodzielnie opracowuje hierarchię uczuć i wartości istotnych w życiu człowieka - wymienia cechy miłości, które nie są wyrażone wprost w hymnie, i wyjaśnia, jak je rozumie - samodzielnie przygotowuje quiz sprawdzający wiedzę na temat narodzin świata według mitologii - przedstawia w formie pantomimy losy Orfeusza

	przypowieści • czyta ze zrozumieniem „Hymn o miłości” • wymienia czyny i umiejętności, które bez miłości byłyby bezwartościowe • wymienia określenia miłości występujące w hymnie • wymienia utwory Jana Parandowskiego • czyta ze zrozumieniem fragmenty „Mitologii” w tłum. J. Parandowskiego • odszukuje w słowniku znaczenia podanych frazeologizmów związanych z mitologią • streszcza mit o Orfeuszu i Eurydyce • wyjaśnia, jak muzyka Orfeusza działała na otoczenie • podaje przestrołę zawartą w micie • przedstawia wybór Parysa • podaje okoliczności i przyczynę sporu pomiędzy boginiami • redaguje plan wydarzeń historii o Edypie • wymienia działania poszczególnych postaci • wymienia utwory Homera • czyta ze zrozumieniem	i przysłowia pochodzące z Biblii • spośród podanych cech wybiera te, które są charakterystyczne dla języka Biblii • wskazuje na obrazie Rembrandta elementy, o których jest mowa w przypowieści • wyszukuje w tekście środki stylistyczne, za pomocą których została opisana miłość • podaje różnice między zachowaniem dziecka i osoby dorosłej • uczestniczy w dyskusji na temat tego, czym jest miłość w dzisiejszych czasach • łączy w pary imiona postaci z mitologii • na podstawie drzewa genealogicznego bogów greckich opowiada mit o początkach świata • opisuje stosunki panujące w rodzinie przedstawionej w micie o początkach świata • opowiada, jak ukazano w micie świat antycznych bogów • wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>mit</i>, korzystając ze słownika języka polskiego	zdaniem św. Pawła – miłość jest najważniejsza • tłumaczy terminy: <i>hymn</i>, <i>agape</i> • udowadnia, że pieśń św. Pawła jest hymnem • przy pomocy nauczyciela omawia przenośne znaczenie danego cytatu • krótko omawia postać Jana Parandowskiego • ocenia relacje panujące w rodzinie przedstawionej w micie o początkach świata • określa pochodzenie danych frazeologizmów • wyjaśnia terminy: <i>mit</i>, <i>mitologia</i> • redaguje zdania z różnymi znaczeniami słowa <i>mit</i> • wyjaśnia hasła podane w krzyżówce, odczytuje rozwiązanie i wyjaśnia jego znaczenie • odpowiada na pytania quizowe dotyczące narodzin świata według mitologii • wyjaśnia terminy <i>atrybut</i>, <i>pantomima</i> • wymienia elementy świadczące o tym, który moment mitu został ukazany na obrazie Nicolasa Poussina	dzieciństwo i dorosłość • zabiera głos w dyskusji na temat tego, czym jest miłość w dzisiejszych czasach • omawia przenośne znaczenie danego cytatu • porównuje mit o powstaniu świata z biblijną wizją stworzenia • wyszukuje w tekście cytaty, które budują nastrój • uzasadnia, czy przestroga zawarta w micie jest nadal aktualna • zabiera głos w klasowej dyskusji nad wartościami oraz w scenie obrazującej wybraną wartość • uzasadnia, że prawdy i wartości przedstawione w micie o Edypie są uniwersalne i aktualne także w dzisiejszym świecie • wymienia elementy świadczące o tym, który moment mitu został ukazany na obrazie Antoniego Brodowskiego • przygotowuje plakat do wybranej sentencji • wyjaśnia, w jaki sposób została napisana „Iliada” i wskazuje narratora • udowadnia, że „Odyseja” jest eposem	• określa, o czym mogą świadczyć cechy bogów przedstawione w tekście • rozważa, czego mogą dotyczyć konflikty między prawem boskim i ludzkim we współczesnym świecie • rzeczowo uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji na temat, czy człowiek ma zawsze wpływ na wydarzenia w jego życiu oraz jak wiedza o przyszłości mogłaby zmienić jego decyzje • zestawia własne wyobrażenia dotyczące homeryckich bohaterów z wizerunkami aktorów grających role Achillesa i Hektora • wymienia utwory literackie lub filmy, w których pojawia się motyw wędrowności, i podaje zakończenia tych dzieł • dokonuje interpretacji porównawczej rzeźby „Wenus z Milo” i „Space Venus
--	--	---	--	--	--

	fragmenty „Iliady” • podaje przyczyny wojny trojańskiej • dokonuje podziału bohaterów na walczących po stronie Greków oraz Trojan • określa nastrój utworu • czyta ze zrozumieniem fragment „Odysei” • podaje nadawcę i adresata tekstu • wyjaśnia, dlaczego Odyseusz nie mógł bez przeszkód dotrzeć do domu • wyjaśnia w dwóch zdaniach, w jaki sposób współczesna rzeźba nawiązuje do greckiego dzieła • wymienia najważniejsze osiągnięcia starożytności	• odszukuje w słowniku znaczenia podanych frazeologizmów związanych z mitologią i z każdym z nich układa zdanie • redaguje plan wydarzeń • charakteryzuje bohatera utworu • odpowiada, dlaczego skargi Orfeusza zostały wysłuchane • określa, który moment mitu został ukazany na obrazie Nicolasa Poussina • wymienia skojarzenia z wyrażeniem <i>bezgraniczna miłość</i> • wyjaśnia pochodzenie Parysa i podaje przyczynę porzucenia go w górach • podaje przedstawione w tekście cechy bogów i z pomocą nauczyciela określa, o czym one mogą świadczyć • wyjaśnia wyrażenie <i>jabłko niezgody</i>, korzystając ze słownika frazeologicznego • ocenia wpływ poszczególnych postaci na przebieg zdarzeń • wymienia uniwersalne prawdy i wartości zawarte w micie o Edypie • określa, które zdarzenie z mitu zostało	• sporządza notatkę na temat atrybutów przypisywanych bogom • formułuje uzasadnienie wyboru Parysa oraz jego ocenę • uzasadnia swoją ocenę wyboru Parysa • uczestniczy w klasowej dyskusji nad wartościami oraz w scenie obrazującej wybraną wartość • przygotowuje argumenty do dyskusji na temat, czy we współczesnym świecie dochodzi do konfliktów między prawem boskim i ludzkim • rozważa problem, czy człowiek ma zawsze wpływ na wydarzenia w jego życiu oraz jak wiedza o przyszłości mogłaby zmienić jego decyzje • krótko omawia postać Homera • wyjaśnia terminy: <i>epos</i>, <i>porównanie homeryckie</i>, <i>epika</i>, <i>liryka</i>, <i>dramat</i> • podaje odpowiednie przykłady porównania homeryckiego z fragmentu „Iliady” • tłumaczy, do czego w „Iliadzie” porównane zostały działania postaci • tłumaczy termin <i>faktura</i> • wyjaśnia wyczerpująco,	• przedstawia w postaci komiksu wybrane zdarzenie z wędrówki Odyseusza • sporządza notatkę na temat rzeźby „Wenus z Milo” na podstawie informacji z różnych źródeł	
--	--	--	--	---	--

		przedstawione na obrazie Antoniego Brodowskiego • wskazuje w tekście porównania dotyczące Trojan i Greków oraz podaje nazwę tego rodzaju porównań • odszukuje w tekście określenia Hektora i Achillesa • przedstawia przebieg pojedynku pomiędzy Hektorem i Achillesem • podaje co najmniej pięć nazw emocji towarzyszących uczestnikom pojedynku i z każdym z rzeczowników układa zdanie odnoszące się do treści „Iliady” • wyjaśnia, kim w mitologii greckiej był Tejrezjasz • referuje, co Tejrezjasz przykazał bohaterowi • omawia sposób przedstawienia postaci • określa, czy rzeźby są dynamiczne, czy – statyczne • sporządza notatkę na temat rzeźby „Wenus z Milo” na podstawie informacji ze wskazanych źródeł • opowiada o związku greckich igrzysk olimpijskich ze	w jaki sposób współczesna rzeźba nawiązuje do greckiego dzieła • określa uzasadniając swoje zdanie, czy rzeźby są dynamiczne, czy statyczne		
--	--	---	--	--	--

		współczesnymi			
STAROŻYTNOŚĆ - NAWIĄZANIA	• wskazuje podmiot mówiący w wierszu R. Brandstaettera • wyjaśnia, do kogo i z jakiego powodu zwraca się podmiot mówiący • przytacza treść biblijnej przypowieści o Kainie i Abli • wymienia utwory Josteina Gaardera • krótko opowiada o życiu w jaskini i poza nią • odczytuje tekst na poziomie dosłownym	• omawia znaczenie Biblii w życiu podmiotu mówiącego wiersza R. Brandstaettera • wskazuje w tekście uosobienie • wymienia podstawowe informacje biograficzne z życia Kazimierzy Iłakowiczówny • wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego <i>piętno kainowe</i> • porównuje biblijną historię Kaina i Abli z wersją ukazaną w wierszu Kazimierzy Iłakowiczówny • tworzy notatkę na temat życia oraz myśli filozoficznej Sokratesa i Platona • przy pomocy nauczyciela określa przenośne znaczenie elementów składających się na parabolę jaskini	• tłumaczy terminy: <i>anafora</i>, <i>liryka pośrednia</i> i <i>bezpośrednia</i> • wskazuje słabość i siłę bohaterów tekstu Iłakowiczówny • interpretuje zakończenie wiersza • układa z wyjaśnionym frazeologizmem zdanie odnoszące się do czasów współczesnych • redaguje własną opinię na temat koncepcji Platona • wyczerpująco opisuje życie w jaskini i poza nią • wyjaśnia, dlaczego mieszkańcy jaskini zabili człowieka, których chciał im wyjawiać prawdę o lepszym świecie	• odnajduje odpowiedni fragment wskazujący na to, że wiersz Brandstaettera jest przykładem liryki bezpośredniej • wyjaśnia wpływ konstrukcji podmiotu mówiącego na interpretację wydarzeń • redaguje i uzasadnia własną opinię na temat koncepcji Platona • uzasadnia swoje zdanie na temat, dlaczego mieszkańcy jaskini zabili człowieka, których chciał im wyjawiać prawdę o lepszym świecie	• redaguje wypowiedź będącą rozwinięciem myśli zawartej w wybranej sentencji i zawierającą odpowiedź na pytanie, czy wiara pomaga w życiu • samodzielnie określa przenośne znaczenie elementów składających się na parabolę jaskini
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	• ustala, kto jest nadawcą i odbiorcą danej sytuacji komunikacyjnej • wymienia uczestników komunikacji językowej • zapisuje komunikaty	• podaje przyczyny nieskutecznej komunikacji • podaje dwie cechy, którymi powinien charakteryzować się czytelny piktogram	• wyjaśnia terminy: <i>komunikacja językowa</i>, <i>komunikat</i>, <i>nadawca</i>, <i>odbiorca</i>, <i>kontakt</i>, <i>kod</i>, <i>kontekst</i>, <i>intencja</i> • podaje trzy cechy,	• wymienia zasady językowego <i>savoir-vivre</i>'u związane z komunikacją językową • układa wypowiedzi odpowiednio do	• omawia znaczenie komunikatów niewerbalnych w komunikacji językowej • wyjaśnia różnicę między stroną czynną a bierną

	przekazywane przez poszczególne emotikony • określa nadawcę i odbiorcę tekstu oraz intencje nadawcy • odróżnia formy nieosobowe czasownika od osobowych • odnajduje w tekście osobowe i nieosobowe formy czasownika • redaguje zdania z czasownikami w trybie rozkazującym • tworzy formy nieosobowe czasownika zakończone na <i>-no, -to</i> • stosuje w zdaniach czasowniki w stronie biernej • podaje czasowniki, od których powstały wymienione imiesłowy • spośród podanych zwrotów dobiera po dwa sformułowania do przedstawionych scenek • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst tak, aby uniknąć powtórzeń • łączy wyrazy, tworząc poprawne związki frazeologiczne • uzupełnia podane zwroty odpowiednimi wyrazami, tak aby powstały frazeologizmy	• dzieli poszczególne wypowiedzi według intencji • rozpoznaje intencje nadawców podanych wypowiedzi • układa wypowiedzi odpowiednio do wskazanych sytuacji • przy pomocy nauczyciela określa formy gramatyczne czasownika • przepisuje podane zdania do zeszytu, uzupełniając je czasownikami w odpowiedniej formie • układa zdania z czasownikami w stronie czynnej i biernej oraz z formami zakończonymi na <i>-no, -to</i> • podaje przykłady czasowników kłopotliwych • przekształca zdania, zmieniając formy strony biernej na stronę czynną • samodzielnie przekształca tekst tak, aby uniknąć powtórzeń • przy pomocy nauczyciela w podanych sformułowaniach przekształca imiesłowy na czasowniki • przy pomocy nauczyciela przekształca	którymi powinien charakteryzować się czytelny piktogram • układa wypowiedzi zgodne ze wskazanymi intencjami • wymienia uczestników komunikacji językowej, określa, jaki istnieje między nimi kontakt i jakim kodem się posługują • redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym • sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika • przepisuje podane zdania do zeszytu, uzupełniając je częścią <i>by</i> pisaną łącznie lub rozdzielnie • pisze poprawnie przeczenie <i>nie</i> oraz częścią <i>by</i> z czasownikiem • opisuje w czterech zdaniach zamieszczoną fotografię, wykorzystując czasowniki w stronie czynnej i biernej • określa formy gramatyczne czasownika • wypisuje z tekstu imiesłowy przysłówkowe	wskazanych sytuacji komunikacyjnych • wyjaśnia znaczenie czasownika jako części mowy • odmienia czasowniki kłopotliwe • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej • redaguje opis, używając czasowników w stronie czynnej i biernej • redaguje notatkę prasową, używając form zakończonych na <i>-no, -to</i> • wyjaśnia zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> oraz części <i>by</i> z różnymi formami czasownika • opisuje w czterech zdaniach zamieszczoną fotografię, wykorzystując czasowniki w stronie czynnej i biernej • wyjaśnia terminy: <i>imiesłów przymiotnikowy czynny, imiesłów przymiotnikowy bierny, imiesłów przysłówkowy współczesny, imiesłów przysłówkowy uprzedni</i> • określa funkcję frazeologizmów w podanych zdaniach • stosuje związki frazeologiczne w odpowiednim kontekście	oraz czasownikami przechodnimi i nieprzechodnimi • przekształca wypowiedzenia, aby uniknąć dwuznaczności • samodzielnie przekształca zdania, zamieniając czasowniki na imiesłowy • przysłówkowe oraz wyjaśnia, dlaczego w niektórych przypadkach takie przekształcenie jest niemożliwe • przeredagowuje tekst, usuwając z niego związki frazeologiczne i dbając o poprawność językową • określa, w jakich tekstach stosuje się rzeczowniki odczasownikowe • wyjaśnia, jak obecność przymiotników i przysłówków wpływa na charakter wypowiedzi • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną, dbając o poprawność językową • wyjaśnia, w jakich przypadkach zapisuje się liczby cyframi, a w jakich – używa się liczebników • opisuje obraz z użyciem przymiotników i przyimków, dbając o
--	--	---	--	--	---

	• uzupełnia związki frazeologiczne brakującymi wyrazami • przy pomocy nauczyciela analizuje budowę hasła w słowniku frazeologicznym • odmienia rzeczowniki przez przypadki • pisze poprawnie rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> • poprawnie zapisuje rzeczowniki wielką lub małą literą • podaje formy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników oraz przysłówków • wypisuje przymiotniki określające wskazane elementy obrazu • szuka w słowniku związków frazeologicznych z wyrazem <i>prawda</i> lub <i>kłamstwo</i> • odróżnia kłamstwo od fikcji literackiej • określa cel haseł reklamowych • rozróżnia sytuacje oficjalne i nieoficjalne • wypisuje zwroty używane w odmianie nieoficjalnej • wymienia typy zaimków • zadaje pytania do	zdania, zamieniając czasowniki na imiesłowy przysłówkowe • wskazuje wyrażenia, zwroty i frazy • wybiera z tekstu trzy frazeologizmy i układa po jednym zdaniu z każdym z nich • wymienia najczęstsze błędy frazeologiczne • odnajduje w słowniku frazeologicznym potrzebne informacje • wypisuje rzeczowniki we wskazanych formach • odróżnia rzeczowniki żywotne od nieżywotnych, osobowe od nieosobowych, własne od pospolitych • tworzy zdania z podanymi rzeczownikami, zapisując je w podanej formie • odnajduje w tekście rzeczowniki pospolite w liczbie mnogiej i z trzema z nich układa zdania • wypisuje z utworu przymiotniki w odpowiednich formach • wskazuje elementy wypowiedzi ujawniające rzeczywistą intencję bohatera zaprezentowanej scenki • wymienia zachowania i	współczesne i dopisuje do nich bezokoliczniki, od których zostały utworzone • uzupełnia frazeologizmy odpowiednimi imiesłowami oraz tworzy tabelę według podanego wzoru • tworzy imiesłowy przysłówkowe od czasowników występujących w podanych związkach frazeologicznych • pisze poprawnie imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> • tłumaczy terminy: <i>zwrot</i>, <i>fraza</i>, <i>wyrażenie</i> • wypisuje z tekstu frazeologizmy i dopisuje do nich sformułowania o podobnym znaczeniu • omawia rodzaje błędów frazeologicznych • samodzielnie analizuje budowę hasła w słowniku frazeologicznym • wskazuje frazeologizmy, które należą do języka potocznego • wyjaśnia różnice między rzeczownikami pospolitymi a własnymi, żywotnymi a nieżywotnymi, osobowymi a nieosobowymi	znaczeniowym • przeredagowuje tekst, usuwając z niego związki frazeologiczne • przekształca wypowiedzenia, zamieniając rzeczowniki na inne części mowy • wymienia osobliwości w odmianie rzeczowników • stosuje w wypowiedziach poprawne formy rzeczowników o osobliwej odmianie • wyjaśnia, kiedy używamy wielkiej, a kiedy małej litery w zapisie rzeczowników • omawia sposoby stopniowania przymiotników i przysłówków • podaje związki frazeologiczne z wyrazem <i>prawda</i> lub <i>kłamstwo</i> • wyjaśnia, na czym polega zjawisko manipulacji językowej • wskazuje w tekstach elementy manipulacji i określa ich funkcję • wymienia zasady językowego <i>savoir-vivre</i>'u • wymienia różnice między mówioną i pisaną odmianą języka • tworzy dialog w	poprawność językową
--	--	--	--	--	---------------------

	podanych zaimków • uzupełnia zdania zaimkami w odpowiedniej formie • wypisuje z tekstu liczebniki • odczytuje na głos dialog, uzupełniając go odpowiednimi formami liczebników i rzeczowników • wymienia nieodmiennie części mowy • uzupełnia tekst brakującymi wykrzyknieniami • wskazuje w tekście wykrzykniki i partykuły • stosuje odpowiednie formy wyrazów • przy pomocy nauczyciela analizuje budowę hasła w słowniku poprawnej polszczyzny	emocje prowokowane przez podane wypowiedzi • wskazuje teksty należące do odmiany mówionej i pisanej • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną • rozpoznaje poszczególne typy zaimków • wypisuje z tekstu zaimki i nazywa je • przekształca tekst, stosując zaimki • do podanych rzeczowników z czasownikami dopisuje odpowiednie zaimki • wymienia typy liczebników • redaguje wypowiedzenia z liczebnikami porządkowymi • zapisuje liczebniki zbiorowe w odpowiednich formach wraz z podanymi rzeczownikami • układa co najmniej sześć zdań, wykorzystując podane związki liczebnika porządkowego z rzeczownikiem • uzupełnia podane zdania różnymi partykułami wzmacniającymi znaczenie słów	• wypisuje rzeczowniki o nieregularnej odmianie i łączy je z odpowiednią cechą odmiany • deklinuje rzeczowniki o osobliwej odmianie • tworzy przymiotniki złożone określające elementy obrazu • wymienia reguły użycia krótszej i dłuższej formy przymiotnika • wyjaśnia terminy: <i>prawda, kłamstwo, manipulacja językowa, prowokacja językowa</i> • podaje przykłady komunikatów pozajęzykowych świadczących o kłamstwie • wyjaśnia, czy zatajenie prawdy jest równoznaczne z kłamstwem • redaguje krótką wypowiedź o wskazanej intencji • wskazuje w wypowiedziach elementy manipulacji • podaje cechy nieoficjalnej i oficjalnej odmiany języka • tworzy dialog w odmianie oficjalnej, zawierający co najmniej cztery zwroty grzecznościowe • wybiera poprawne	odmianie oficjalnej, zawierający więcej niż cztery zwroty grzecznościowe • omawia typy zaimków • określa, jaką część mowy zastępują wskazane zaimki • wymienia zasady odmiany liczebników wielowyrazowych • wymienia zasady stosowania przecinków przed spójnikami • omawia podział przyimków ze względu na budowę • wyjaśnia, czym jest partykuła i wykrzyknik	
--	--	---	--	---	--

		• stosuje w zdaniach odpowiednie wykrzykniki i partykuły • wymienia najczęstsze błędy fleksyjne • odszukuje w słowniku poprawnej polszczyzny potrzebne informacje	formy zaimków • redaguje krótki opis, używając zaimków i synonimów • omawia typy liczebników • podaje, przez co odmieniają się liczebniki występujące w tekście • odnajduje w podanym tekście liczebniki, podaje ich rodzaj i tworzy pozostałe formy rodzajowe • opisuje obraz, stosując przymiotniki i przyimki • układa zdania z każdym z podanych spójników zgodnie z zasadami interpunkcji • omawia, na czym polegają błędy fleksyjne • analizuje budowę hasła w słowniku poprawnej polszczyzny		
TEKSTY BLISKIE UCZNIOM	• określa swoją postawę wobec życia, wskazując wybrane wypowiedzi • odpowiada, co przynosi mu więcej satysfakcji – zdarzenia będące wynikiem szczęśliwego zbiegu okoliczności czy ciężkiej pracy • określa rolę wróżb, horoskopów i przesądów	• pisze notatkę na temat Krystyny Jandy, korzystając z dostępnych źródeł • wypisuje nazwy przedmiotów, z którymi wiążą się różne przesady, określa funkcje poszczególnych talizmanów • porównuje puentę	• wymienia cechy charakteru bohaterki tekstu K. Jandy i formułuje kilkuzdaniową odpowiedź na pytanie, czy przypadkowo zgromadziła ona wokół siebie przedmioty o magicznym znaczeniu • określa stosunek bohaterki tekstu do samej	• wypowiada się na temat roli przypadku i przeznaczenia w swoim życiu • nazywa cechy języka tekstu, korzystając z podanych określeń • przedstawia swoje zdanie na temat wróżb i horoskopów • dyskutuje na temat	• prezentuje postać Krystyny Jandy i wymienia jej najważniejsze role teatralne i filmowe • samodzielnie poszukuje w różnych źródłach informacji o symbolice liczb • opowiada o sytuacji podjęcia ryzyka w swoim

	w swoim życiu • wymienia utwory Leszka Kołakowskiego • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Leszka Kołakowskiego • czyta ze zrozumieniem fragment artykułu <i>Na wózku</i> • nazywa uczucia, których doznawała bohaterka po wypadku • opowiada o emocjach wywołanych lekturą artykułu • podaje przykładowe powody ciągłego pośpiechu współczesnego człowieka • przedstawia swoją wizję świata bez zegarów i kalendarzy • krótko prezentuje postać Paula Coelho • wymienia utwory Doroty Terakowskiej • czyta ze zrozumieniem utwór Doroty Terakowskiej • opowiada o zwyczajach świątecznych świadczących o gościnności i życzliwości • wypisuje bohaterów opowiadania i określa narratora • wymienia obowiązki wolontariuszy	opowiadania z jego początkiem i formułuje wniosek • tłumaczy sens zwrotu <i>fortuna kołem się toczy</i> • przedstawia swoje zdanie na określony temat • poszukuje we wskazanych źródłach informacji o symbolice liczb • wyjaśnia znaczenie słowa <i>psychokineza</i> – w tym celu korzysta z Internetu • podaje przykłady sytuacji ryzykownych i ekscytujących oraz takich, które są bezpieczne • wyszukuje w tekście <i>Na wózku</i> informacje związane z zachowaniem bohaterki wobec rodziców • wskazuje narratora i rodzaj narracji • z pomocą nauczyciela interpretuje ostatnie zdanie tekstu • z pomocą nauczyciela interpretuje wskazane wypowiedzi bohaterki • odnajduje w tekście wyrażenia potoczne • wyraża opinię na określony temat • uczestniczy w dyskusji dotyczącej sposobów pomagania osobom	siebie • przy pomocy nauczyciela, korzystając z podanych określeń, nazywa cechy języka tekstu • odwołując się do tekstu, wyjaśnia znaczenie podanych zwrotów • odpowiada na pytanie, dlaczego ludzie wierzą we wróżby i horoskopy • prezentuje klasie swój talizman • bierze udział w dyskusji na temat przesądów • wyjaśnia, w jaki sposób podany związek frazeologiczny odnosi się do treści utworu • bierze udział w dyskusji na temat gier hazardowych • redaguje spójną, kilkudzaniową wypowiedź o roli rodziny i znajomych w życiu bohaterki tekstu <i>Na wózku</i> • uczestniczy w dyskusji na temat wypadków samochodowych, które zna z relacji w mediach • redaguje krótką wypowiedź o roli rodziny i znajomych w życiu bohaterki • nadaje inny tytuł całemu artykułowi Artura	przesądów i przeznaczenia, argumentuje swoją wypowiedź • na podstawie tekstu Kołakowskiego wnioskuje na temat prawdopodobieństwa wygranej • rzeczowo argumentuje swoje zdanie na temat gier hazardowych • wyjaśnia przyczynę obecności w tekście wyrażen, które odnoszą się do czasów średniowiecza • wynotowuje z tekstu Coelho dwie sentencje, które uważa za najciekawsze, i wyjaśnia w kilku zdaniach, jak je rozumie • odpowiada na pytanie, czy lubi marzyć, opowiada o swoim największym marzeniu i zajmuje stanowisko w dyskusji na temat, czy człowiek ma wpływ na realizację swoich marzeń • tłumaczy, na czym polega różnica między <i>teoretyczną a faktyczną miłością bliźniego</i> • argumentuje zasadność przywołania w tekście postaci św. Franciszka	życiu, odwołując się do swoich uczuć oraz stosując zwroty i wyrażenia przyciągające uwagę odbiorcy • przygotowuje plakat przestrzegający przed skutkami niebezpiecznych zabaw • przygotowuje mapę myśli dotyczącą wolontariatu w Polsce i na świecie • omawia podobieństwa i różnice między wierszem „Obietnica” Władysława Broniewskiego a „Trenami” Jana Kochanowskiego • wyszukuje utwory muzyczne nawiązujące do horacjańskiego hasła
--	--	--	--	--	---

	• podaje cechy, które powinien posiadać wolontariusz • wymienia utwory Władysława Broniewskiego • określa, kto i do kogo zwraca się w wierszu • nazywa uczucia podmiotu mówiącego • wymienia sytuacje, w których ludzie najczęściej składają obietnice • opowiada o swoim hobby lub o pasji znanej osoby • określa, od czego lub kogo zależy jego nastrój • streszcza fragment utworu Giovanniego Guareschiego • wyszukuje w tekście określenia dotyczące brzydkiej Madonny • opisuje wygląd figury	niepełnosprawnym • na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>presja</i> • wypisuje skojarzenia związane z hasłem <i>drugi człowiek</i> i odpowiada, ile czasu poświęca na działania dla dobra innych i w jaki sposób im pomaga • określa, jaką funkcję w tekście Coelho pełni Petrus, a jaką – jego towarzysz i wskazuje, który z nich jest narratorem • przy pomocy nauczyciela nazywa rodzaj narracji prowadzonej w utworze Terakowskiej • nadaje inny tytuł przeczytanej historii • wyszukuje komentarze narratora dotyczące emocji • nazywa uczucia, których doznają bohaterowie • wskazuje fragmenty humorystyczne • wypisuje z tekstu wyrażenia z języka potocznego • wyjaśnia, jak rozumie tytuł artykułu <i>Świadkowie czasu</i> • układa pytania do	Maciaka oraz każdemu z wyróżnionych fragmentów • tłumaczy termin <i>symptom</i> • odpowiada, jaką rolę odgrywa presja w jego życiu • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat, czy człowiek ma wpływ na realizację swoich marzeń • uzasadnia swoje stanowisko na temat zdania Petrusa • odpowiada, czym według bohatera jest Dobra Walka i streszcza mówiący o tym fragment utworu • wskazuje środki stylistyczne w tekście Coelho • krótko omawia postać Doroty Terakowskiej • określa rodzaj narracji prowadzonej w utworze • proponuje sposoby wsparcia osób, które potrzebują pomocy • przeprowadza ankietę na temat tradycji świątecznych • wyjaśnia, czym powinien charakteryzować się człowiek czczący św.	• wyjaśnia symbolikę wybranych zwyczajów świątecznych • podaje podobieństwa i różnice między pracą wolontariusza w hospicjum a działaniami wolontariuszy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy • barwnie i ciekawie opowiada o działalności osoby, którą można nazwać <i>świadkiem czasu</i> • redaguje receptę na udany dzień • tłumaczy znaczenie maksymy <i>carpe diem</i> i uzasadnia, czy zgadza się z tą sentencją	
--	--	--	--	--	--

		wybranych części tekstu • odnajduje informacje na temat bohaterów tekstu • określa postawę bohaterów • krótko opowiada o działalności osoby, którą można nazwać <i>świadkiem czasu</i> • wskazuje w tekście Broniewskiego powtórzenia oraz metafory określające rozpacz • wyjaśnia, co ludzie chcą osiągnąć, składając obietnice • formułuje wypowiedź na temat wyobrażenia szczęśliwego dnia • tworzy notatkę o bohaterach opowiadania • odnajduje w tekście słowa odnoszące się do horacjańskiego <i>carpe diem</i> • zaznacza w utworze fragmenty dotyczące nastrojów Melkera i wyjaśnia ich przyczyny • redaguje plan wydarzeń, stosując równoważniki zdań • wskazuje przyczyny zmiany postawy bohatera • wymienia cechy bohatera utworu Giovanniego	Franciszka • wyjaśnia terminy: <i>wolontariat</i>, <i>wolontariusz</i>, <i>hospicjum</i> • tłumaczy, dlaczego w pracy wolontariusza trudno ustrzec się przed zbytnim zaangażowaniem • układa pytania do wszystkich części tekstu • sporządza notatkę, w której wyjaśnia powody, dla których ludzie decydują się pomagać potrzebującym • krótko omawia postać Władysława Broniewskiego • wyjaśnia sens metafor określających rozpacz • określa znaczenie słów <i>niełatwo nieść wiersz i pod nim upadać</i> • odszukuje w różnych źródłach sentencje uzasadniające sens cierpienia w życiu człowieka • tłumaczy znaczenie maksymy <i>carpe diem</i> • wyjaśnia, dlaczego złowiona ryba wywołała u Melkera radość • odnajduje w tekście słowa odnoszące się do horacjańskiego <i>carpe diem</i> i wskazuje, jak Melker tłumaczy sens		
--	--	--	---	--	--

		Guareschiego i podaje ilustrujące je przykłady z tekstu - wypisuje najważniejsze myśli z określonego fragmentu tekstu - opowiada historię brzydkiej Madonny	maksymy - przygotowuje mapę myśli na temat radości życia - ocenia swoje poczucie zadowolenia wynikające ze sposobu spędzania czasu - wyjaśnia, jakie znaczenie ma w życiu poświęcanie czasu ulubionym zajęciom - ocenia pomysł bohatera na pozbycie się niechcianego posągu - opowiada historię brzydkiej Madonny z punktu widzenia bohatera - wyjaśnia pojęcie: <i>kontekst</i> - opisuje obraz „Przemienienie Pańskie”		
TEATR, KINO, SZTUKI PIĘKNE, MUZYKA	- wymienia elementy budowy teatru greckiego i współczesnego - wymienia utwory Wisławy Szymborskiej - czyta ze zrozumieniem utwór Wisławy Szymborskiej - wskazuje podmiot mówiący w wierszu - wybiera z podanego słownictwa wyrażenia dotyczące teatru - wymienia na podstawie	- wyjaśnia funkcje poszczególnych elementów, z których składał się teatr grecki - wskazuje w tekście Szymborskiej fragmenty mówiące o uczuciach towarzyszących podmiotowi mówiącemu podczas wizyty w teatrze - wyjaśnia znaczenie tytułu tekstu - odszukuje w utworze informacje o	- omawia na podstawie tekstu okoliczności powstania i rozwoju teatru w starożytnej Grecji - tłumaczy terminy: <i>katharsis, medium</i> - wyjaśnia, czym różni się teatr od innych mediów - krótko omawia postać Wisławy Szymborskiej - określa źródło wrażeń podmiotu mówiącego - tłumaczy, co dla osoby mówiącej oznacza	- omawia różnice między budową teatru antycznego i współczesnego - określa, jaką funkcję pełnią w utworze rzeczowniki pochodzące od czasowników - tworzy mapę myśli związaną z teatrem - argumentuje i uzasadnia swoje zdanie na temat opinii autorki tekstu: <i>Nie ma dwóch identycznych spektakli, gdyż nie ma</i>	- wskazuje nowe kierunki rozwoju dzisiejszego teatru - przedstawia i uzasadnia swoją opinię na temat, w którym świecie żyje się łatwiej – opisanym w wierszu czy rzeczywistym - redaguje wyczerpujący opis plakatu teatralnego, dbając o spójność tekstu oraz przestrzegając norm gramatycznych, ortograficznych i

	tekstu najważniejsze cechy spektaklu teatralnego • uzupełnia podane zdania na temat historii kina • wymienia postacie, które znacząco wpłynęły na rozwój kina • wymienia gatunki filmowe • wypisuje z tekstu środki wyrazu charakterystyczne dla filmu • podaje sposoby porozumiewania się bez użycia pisma • określa, na czym polega praca reżysera • wymienia zadania, które reżyser stawia przed scenografem • opowiada o ulubionym gatunku filmowym lub wybranym filmie • podaje dziedziny twórczości określane jako sztuki piękne • czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Heleny Hohensee-Ciszewskiej • wymienia elementy obrazu, na które zwróciła uwagę autorka tekstu • wymienia elementy tworzące kompozycję barokową i współczesną • określa kolorystykę każdego z dzieł	zachowaniach aktorów • odnajduje w tekście rzeczowniki pochodzące od czasowników • określa, czym według autorki jest <i>magia teatru</i> • podaje trzy najistotniejsze właściwości teatru i krótko omawia każdą z nich • omawia najważniejsze wydarzenia związane z historią kina • podaje elementy, na które widz zwraca uwagę w czasie oglądania filmu • określa rolę reżysera w powstawaniu filmu • wymienia osoby uczestniczące w realizacji filmu • omawia rolę producenta przy realizacji filmu • wyjaśnia znaczenie wyrażen odnoszących się do scenariusza filmowego • opisuje ciekawy zabytek znajdujący się w pobliskiej okolicy • krótko wypowiada się na temat swoich upodobań dotyczących dzieł plastycznych • redaguje notatkę w punktach o elementach dzieła sztuki • wskazuje obraz	wyrażenie <i>akt szósty</i> • określa, czym różni się świat opisany w wierszu od świata rzeczywistego • ustosunkowuje się do opinii autorki tekstu: <i>Nie ma dwóch identycznych spektakli, gdyż nie ma dwóch identycznych widowni</i> • wymienia elementy, z których składa się plakat teatralny • opisuje w kilku zdaniach zaprezentowany plakat teatralny • podaje korzyści, jakie przynosi człowiekowi oglądanie filmów • wskazuje informacje i opinie w przeczytanym tekście • zapisuje w zeszycie podane wyrazy w odpowiedniej kolejności, tak aby powstał ciąg słów ukazujący zależności omówione w tekście • wybiera jeden z filmowych środków wyrazu i omawia jego funkcję • omawia różnice między producentem a reżyserem • zapisuje w punktach zadania, które musi wykonać reżyser, by mógł powstać film	<i>dwa identycznych widowni</i> • wyjaśnia, jaką funkcję pełni plakat teatralny • odpowiada, w jaki sposób plakat teatralny nawiązuje do określonego utworu • wypowiada się na temat elementów filmu, które są istotne dla odbiorcy • uzasadnia, dlaczego filmowe środki wyrazu można nazwać językiem filmu • zabiera głos w dyskusji na podany temat, używając przekonujących argumentów • redaguje list, w którym zachęca do obejrzenia wybranego filmu • odszukuje w podanych źródłach informacje na temat europejskich festiwali filmowych • opisuje dzieło Leonarda da Vinci „Ostatnia wieczerza”, wzorując się na analizie obrazu Rafaela „Szkola ateńska • analizuje opis obrazu „Mona Lisa” • prezentuje swój ulubiony rodzaj muzyki, uwzględniając jego pochodzenie, cechy charakterystyczne oraz	interpunkcyjnych • na podstawie przeczytanej „Ciekawostki” wyjaśnia, jakie zabiegi teatralne mogą być ciekawe dla odbiorcy i dlaczego teatr jest dla niektórych osób bardziej angażujący niż kino • wymienia tytuły filmów, które zdobyły Oscara • wyjaśnia, na czym polega związek filmu z literaturą piękną • omawia funkcje wszystkich filmowych środków wyrazu • wyjaśnia na podstawie wypowiedzi Andrzeja Wajdy i Krzysztofa Krauzego, dlaczego reżyser sam powinien pisać scenariusz • dokonuje analizy wskazanego dzieła • na podstawie informacji odszukanych w albumach malarstwa wymienia postacie ukazane na obrazie Rafaela „Szkola ateńska”
--	---	---	---	--	---

	• podaje elementy dzieła muzycznego • wymienia różne odmiany muzyki	realistyczny • opisuje jeden z zaprezentowanych obrazów • omawia różne odmiany muzyki • prezentuje swój ulubiony rodzaj muzyki	• wyjaśnia różnice między dziełem sztuki a innym wytworem człowieka • tłumaczy terminy: <i>fryz</i>, <i>tympanon</i> • interesująco i wyczerpująco wypowiada się na temat swoich upodobań dotyczących dzieł plastycznych • wyjaśnia, czego można dowiedzieć się o dziele dzięki wnikliwej obserwacji obrazu • tłumaczy, co oznacza sformułowanie <i>czytanie dzieła sztuki</i> • wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>uśmiech Giocondy</i> • charakteryzuje muzykę jako dziedzinę sztuki • wyjaśnia terminy: <i>melorecytacja</i>, <i>subkultura</i>, <i>improwizacja</i>	twórców	
ŚREDNIOWIECZE	• podaje daty graniczne średniowiecza w Europie • wymienia cechy charakterystyczne dla budowli romańskich i gotyckich • podaje co najmniej dwa argumenty przekonujące o świętości Aleksego • sporządza listę przyjemności, których trudno sobie odmówić	• charakteryzuje epokę średniowiecza • wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter kultury średniowiecza • opisuje budowle romańskie i gotyckie • odszukuje w słowniku znaczenie słowa <i>iluminacja</i> • wyjaśnia, z jakich	• podaje różnice między architekturą romańską i gotycką • uzasadnia, dlaczego średniowiecze nazywane jest <i>czasem katedr</i> • określa, co wyróżniało filozofię średniowiecza • wyjaśnia terminy: <i>asceza</i>, <i>asceta</i> • znajduje w tekście sposoby umartwiania się	• redaguje notatkę, zachęcającą rówieśników do obejrzenia wystawy dzieł malarstwa średniowiecznego • wymienia wszystkie argumenty przekonujące o świętości Aleksego • wyjaśnia, dlaczego bohater utworu postanowił wyznać prawdę o sobie i co chciał	• redaguje wyczerpującą wypowiedź, zachęcającą rówieśników do obejrzenia wystawy dzieł malarstwa średniowiecznego – w tym celu wykorzystuje opis wybranego obrazu z tego okresu • przygotowuje krótkie wystąpienie na temat wybranego świętego i

	• układa plan wydarzeń przedstawionych w legendzie • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> • określa, jakie emocje wywołuje obraz Śmierci z utworu • opowiada, jak mogłaby wyglądać upersonifikowana śmierć • czyta ze zrozumieniem fragment „Legend o królu Arturze” • wskazuje w utworze elementy cudowności i magii • na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>miniatura</i> • czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Johana Huizingi • wymienia sposoby mówienia o śmierci w sztuce średniowiecza	powodów współcześnie ludzie podejmują wyrzeczenia • na podstawie słownika wyrazów bliskoznacznych dopisuje synonimy do podanych wyrazów • opisuje ilustrację ukazującą św. Aleksego • charakteryzuje postać św. Aleksego • wymienia elementy ważne dla utworów opisujących życie świętych • opisuje krótko wygląd Śmierci z tekstu, wykorzystując elementy wybrane spośród podanych • wskazuje w tekście przykłady uosobienia • na podstawie słowników wyjaśnia znaczenie haseł: <i>król Artur, Merlin, Okrągły Stół, Graal</i> • porządkuje chronologicznie podane zdania, tak aby powstał plan wydarzeń • opisuje wygląd Galahada • omawia atmosferę przeczytanego fragmentu powieści • sporządza notatkę w punktach na podstawie przeczytanego tekstu	stosowane przez bohatera utworu • charakteryzuje średniowiecznego ascetę • wyjaśnia, w jaki sposób ludzie poznali historię życia św. Aleksego • odpowiada, kto wyjął list z dłoni Aleksego i wyjaśnia, dlaczego nikt inny nie mógł tego uczynić • udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem • wypisuje z tekstu cztery przykłady archaizmów • wyczerpująco opisuje wygląd Śmierci z utworu, wykorzystując podane elementy • wyjaśnia sposób widzenia świata przez ludzi średniowiecza • znajduje w tekście nawiązanie do postaci biblijnej i wyjaśnia, kim jest ona w Biblii • tłumaczy, jakie znaczenie miało w średniowieczu pochodzenie rycerza • uzasadnia, dlaczego <i>memento mori</i> to najważniejsze hasło średniowiecza	przez to osiągnąć • przedstawia charakter i znaczenie motywu śmierci w średniowieczu • przedstawia, jak rozumie twierdzenie, że śmierć jest demokratyczna • wyjaśnia znaczenia słów: <i>kaznodziejstwo, drzeworyt, melancholijny</i>	nadaje mu formę legendy • określa i uzasadnia charakter przeczytanego utworu oraz określa funkcję, jaką mógł on pełnić w średniowieczu • podaje przykłady współczesnych wzorców osobowych i charakteryzuje jeden z nich • wymienia i omawia symbole średniowieczne
--	--	---	--	---	---

		• podaje interpretację autora dotyczącą fascynacji motywem rozkładu ciała			
RENESANS	• podaje wiek, na który przypada odrodzenie w Polsce • określa, co wyróżniało człowieka renesansu • wymienia odkrycia epoki odrodzenia • wymienia utwory Mikołaja Reja • czyta ze zrozumieniem utwór Mikołaja Reja • określa, kim jest narrator • odnajduje w tekście czasowniki • odpowiada, jaką porę roku lubi najbardziej i opisuje, jak spędza wtedy wolny czas • wymienia utwory Jana Kochanowskiego • czyta ze zrozumieniem fraszki Jana Kochanowskiego • wymienia cechy fraszki • określa tematykę poznanych fraszek • wskazuje adresata fraszki „Na dom w Czarnolesie” • opowiada, jakie emocje i nastroje kojarzą mu się z poszczególnymi porami	• charakteryzuje epokę renesansu • omawia najważniejsze cechy sztuki odrodzenia • opisuje obraz wyłaniający się z tekstu • podaje wady i zalety życia na wsi oraz w mieście • redaguje opis krajobrazu • wymienia korzyści związane z określoną porą roku • na podstawie tekstu wyjaśnia, czym jest fraszka • wskazuje puentę utworu „O żywocie ludzkim” • podaje przykład anafory • określa liczbę sylab w poszczególnych wersach • wypisuje przykłady rymów • odpowiada, o co prosi podmiot literacki we fraszce „Na dom w Czarnolesie” • przy pomocy nauczyciela redaguje notatkę dotyczącą fraszki jako gatunku literackiego • omawia znaczenie	• wyjaśnia terminy: <i>renesans</i>, <i>humanizm</i>, <i>reformacja</i> • wskazuje na obrazach najważniejsze cechy sztuki odrodzenia • bierze udział w przygotowaniu konkursu wiedzy o wybranym artyście renesansowym • krótko omawia postać Mikołaja Reja • tłumaczy sens podanego zdania, odnosząc się do treści utworu • formułuje argumenty wymienione w utworze, uzasadniające, że życie na wsi jest wartościowe • krótko omawia postać Jana Kochanowskiego • określa rodzaj rymów • charakteryzuje postawę podmiotu mówiącego fraszek • znajduje we fraszkach informacje na temat życia i sposobu myślenia ludzi renesansu • samodzielnie sporządza notatkę na temat fraszki jako gatunku literackiego	• przygotowuje konkurs o renesansowych artystach i ich dziełach, wykazując się zaangażowaniem i pomysłowością • szuka informacji i redaguje notatkę na temat Projektu Gutenberg • formułuje wnioski na podstawie informacji dotyczących zalet poszczególnych pór roku • omawia funkcje czasowników użytych w tekście Reja • udowadnia, że fraszka „O żywocie ludzkim” jest utworem refleksyjnym • omawia sposób formułowania tytułów fraszek • wyjaśnia wpływ budowy fraszek na ich odbiór • charakteryzuje postawę podmiotu mówiącego fraszek i odpowiada, czy można go utożsamiać z autorem • ocenia i uzasadnia, czy dla osoby mówiącej w wierszu „Na dom w Czarnolesie” ważniejsze	• omawia wpływ odkryć w renesansie na rozwój cywilizacji • charakteryzuje język narratora tekstu Reja, wymieniając odpowiednie cytaty • z antologii poezji współczesnej wybiera fraszki, które charakteryzują człowieka XXI w. • ukazuje w formie prezentacji swoje skojarzenia ze sformułowaniem <i>gniazdo ojczyście</i> i porównuje własną wizję z sytuacją przedstawioną przez Karola Millera • wykonuje estetyczny i atrakcyjny graficznie plakat ilustrujący wybraną fraszkę • udowadnia, że utwór Jana Kochanowskiego jest pieśnią • uzasadnia podział pieśni na części • wyjaśnia, jak rozumie fragment nawiązujący do starożytnej filozofii

	roku oraz jak przyroda wpływa na ludzkie samopoczucie i sposób myślenia • określa główne tematy, które zostały poruszone w tekście pieśni • ustala, kto jest nadawcą i adresatem trenów • wymienia uczucia, których doświadcza podmiot mówiący • wymienia charakterystyczne cechy trenu • podaje tytuły utworów Władysława Kopalińskiego • czyta ze zrozumieniem tekst Władysława Kopalińskiego • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Zofii Kossak-Szczuckiej • wymienia pięć cech charakteru Mikołaja Reja • wskazuje w tekście archaizmy	każdej z podanych części pieśni • zapisuje w zeszycie skojarzenia ze słowem <i>tren</i> • wyodrębnia poszczególne obrazy z „Trenu VIII” • wypisuje epitety odnoszące się do śmierci • odpowiada, jak nazywa się uroczysty zwrot do adresata • pisze krótką informację na temat porównania homeryckiego • redaguje notatkę podsumowującą wiedzę o poznanych trenach • ocenia, czy autor tekstu jest obiektywny, czy wyraża własne poglądy • wymienia określenia człowieka renesansowego • określa jednym zdaniem, co autor tekstu myśli o ludziach żyjących w epoce odrodzenia • udziela odpowiedzi na pytania dotyczące Mikołaja Reja • wyjaśnia, z jakich powodów Mikołaj Rej zdecydował się pisać po polsku • odpowiada, od kogo i za co Mikołaj Rej otrzymał wyróżnienie	• wyjaśnia termin <i>antologia</i> • redaguje w punktach przepis na szczęśliwe życie • wykonuje plakat ilustrujący wybraną fraszkę • zabiera głos w dyskusji na podany temat • wskazuje apostrofę we fraszce „Na dom w Czarnolesie” • charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu „Na dom w Czarnolesie” • ocenia, jakie są oczekiwania od życia podmiotu fraszki „Na dom w Czarnolesie” • wyszukuje fraszki w antologiach • wyjaśnia, od czego – według poety – zależy szczęście człowieka i co powinno być dla niego ważne • wskazuje apostrofę w ostatniej strofie • opisuje nastrój obrazu Botticellego • wskazuje fragment nawiązujący do starożytnej filozofii stoików • tłumaczy terminy: <i>tren</i>, <i>apostrofa</i> • nazywa rodzaj liryki, do	są wartości materialne, czy duchowe • podaje argumenty uzasadniające swój sąd • określa funkcje wykrzykników zastosowanych w pierwszym i ostatnim wersie utworu • porównuje nastrój utworu z atmosferą obrazu Botticellego • wymienia środki stylistyczne, którymi posłużył się poeta, aby dać wyraz uczuciom doznawanym przez podmiot literacki • określa funkcję metafory i epitetów odnoszących się do śmierci • wyjaśnia, jaki obraz uczuć zawarty jest w „Trenie V” • interpretuje dwa ostatnie wersy „Trenu VII” • wskazuje fragment, w którym osoba mówiąca zmienia adresata w „Trenie VII” oraz wskazuje nowego adresata • wyjaśnia, na czym polega kontrast zastosowany w „Trenie VIII” • wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość ludzi żyjących w epoce	stoików • wyjaśnia, dlaczego ludzie unikają mówienia o śmierci • redaguje charakterystykę Urszulki • pisze wypowiedź zatytułowaną „Człowiek współczesny”
--	---	---	---	--	---

			której należą treny i podaje jej charakterystyczne cechy • wymienia typowe cechy trenu, które można odnaleźć w „Trenie V” • wyjaśnia, do czego na początku „Trenu VII” zwraca się podmiot literacki • wskazuje metaforę oraz epitety odnoszące się do śmierci Urszulki • wskazuje w tekście apostrofę • wyjaśnia, kim w mitologii greckiej była Persefona • tłumaczy przyczynę uczuć podmiotu mówiącego • krótko opisuje rzeźbę Zygmunta Trembeckiego • krótko omawia postać Władysława Kopalińskiego • wyjaśnia termin <i>pieta</i> • tłumaczy, czym jest <i>śmiałość intelektualna</i> i <i>śmiałość moralna</i> • tworzy mapę myśli do zagadnienia <i>człowiek renesansowy</i> • opisuje „Pietę” Michała Anioła • wyjaśnia termin <i>mecenas</i> • charakteryzuje Mikołaja	odrodzenia • interpretuje zdanie z tekstu, odwołując się do wiedzy o literaturze i kulturze średniowiecza oraz renesansu • przygotowuje prezentację na temat wybranego dzieła renesansowego • ocenia, jakie uczucia budzą w czytelniku Mikołaj Rej oraz Jarosz Szafraniec i uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do odpowiednich fragmentów tekstu	
--	--	--	---	---	--

			Reja • przytacza argumenty broniące polszczyzny • porównuje postacie Mikołaja Reja i Jarosza Szafrąca • tłumaczy, dlaczego można powiedzieć, że Mikołaj Rej nie był człowiekiem wykształconym, ale miał rozległą wiedzę		
BAROK	• charakteryzuje epokę baroku • podaje ramy czasowe epoki • wymienia cechy sztuki barokowej • czyta ze zrozumieniem fragment „Kazań sejmowych” • podaje swoje skojarzenia ze słowem <i>kazanie</i> • czyta ze zrozumieniem utwór Daniela Naborowskiego • wymienia etapy życia ukazane w wierszu • wymienia utwory Jana Andrzeja Morsztyna • czyta ze zrozumieniem utwór Jana Andrzeja Morsztyna • określa nadawcę i odbiorcę tekstu • wymienia kolory	• opowiada o przedstawicielach sztuki baroku • przy pomocy nauczyciela omawia rolę jezuitów w reformie Kościoła katolickiego • wyjaśnia, od czyich słów rozpoczyna się kazanie i czym się kończy • wypisuje z tekstu słownictwo oceniające sytuację lub nazywające uczucia, a także zwroty do słuchaczy • wyjaśnia, w jakich sytuacjach w tekście pojawiają się formy pierwszej i drugiej osoby liczby mnogiej • odczytuje z utworu wyrazy obrazujące krótkość żywota • wskazuje w tekście	• wyjaśnia terminy: <i>barok</i>, <i>reformacja</i>, <i>kontrreformacja</i> • wymienia główne tematy filozofii baroku • krótko omawia postać Piotra Skargi • wyjaśnia terminy: <i>kaznodzieja</i>, <i>krasomówca</i> • wymienia argumenty, których używa Skarga, aby nakłonić obywateli do zgody • odszukuje wypowiedź autora, będącą wyraźną krytyką sytuacji w Polsce • wymienia argumenty zachęcające do zaangażowania się w akcję charytatywną • wyjaśnia sens wyrazu <i>perswazja</i> • krótko omawia postać Daniela Naborowskiego	• porównuje charakterystyczne cechy sztuki baroku z cechami sztuki renesansu • wskazuje zdania stanowiące pozorny dialog narratora ze słuchaczami • wskazuje podobieństwo przeczytanego tekstu z Biblią • opisuje związki pomiędzy działalnością proroków biblijnych i Piotra Skargi • wyciąga z tekstu wnioski na temat stanu państwa • analizuje obraz Jana Matejki, odpowiadając na podane pytania • znajduje w dodatkowych źródłach informacje na temat proroków biblijnych • omawia funkcję	• samodzielnie omawia rolę jezuitów w reformie Kościoła katolickiego • wymienia korzyści, jakie może przynieść sztuka krasomówcza współczesnemu człowiekowi • formułuje sześć skojarzeń z wyrażeniem <i>marność nad marnościami</i> i podaje trzy propozycje symboli, które mogłyby obrazować to hasło

	pojawiające się w opisie wizerunku kobiety • opisuje osobę, którą darzy sympatią • wskazuje wśród podanych pojęć nazwy cech charakterystycznych dla sztuki baroku • korzystając ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie wyrazu <i>cherubin</i> • podaje określenia charakterystyczne dla sztuki barokowej • wymienia zasługi Roberta Hooke’a • podaje największe osiągnięcia baroku	antonimy • wyraża swoją opinię na temat wizji życia ukazanej w wierszu • uzupełnia schemat własnymi skojarzeniami związanymi z podanym hasłem • podaje informacje dotyczące kobiety przedstawionej w utworze Morsztyna • przy pomocy nauczyciela wskazuje w wierszu kontrast	• wyjaśnia termin <i>hiperbola</i> • odpowiada, czy zgadza się z wizją życia ukazaną w utworze, i uzasadnia swoje zdanie • zapisuje w punktach poglądy Koheleta dotyczące ludzkiego życia • odszukuje we wskazanych źródłach ilustracje nawiązujące do tematyki wiersza • krótko omawia postać Jana Andrzeja Morsztyna • nazywa postawę podmiotu mówiącego • udowadnia, że wiersz zbudowany jest na zasadzie kontrastu	antonimów w tekście Naborowskiego • interpretuje podane stwierdzenia • przedstawia w postaci symbolu wyobrażenia czasu opisane w utworze • odszukuje w różnych źródłach ilustracje trafnie oddające temat wiersza • interpretuje tytuł wiersza Morsztyna • analizuje współczesne budowle nawiązujące do stylu baroku	
TWORZENIE WYPOWIEDZI	• wymienia wszystkie rodzaje opisu • rozpoznaje rodzaj opisu dominujący w tekście • układa wydarzenia w kolejności chronologicznej • wymienia rodzaje charakterystyki • przepisuje do zeszytu podane zdania i uzupełnia w nich frazeologizmy • charakteryzuje bohatera ilustracji • zaznacza główne części opowiadania	• zapisuje określenia przydatne do redagowania podanych rodzajów opisu • redaguje opis przedmiotu na podstawie reprodukcji • odwołując się do zamieszczonego fragmentu Biblii, opisuje przeżycia wewnętrzne Adama • zapisuje w zeszycie podane zdania w ten sposób, aby stworzyły spójny tekst • uzupełnia zdania tak,	• podaje cechy poszczególnych rodzajów opisu • wyjaśnia różnice między opisem obiektywnym i subiektywnym oraz statycznym i dynamicznym • wyjaśnia terminy: <i>akapit</i>, <i>spójność wypowiedzi</i> • redaguje trzydaniową charakterystykę siebie, przeznaczoną do zamieszczenia na portalu internetowym	• redaguje opis przedmiotu lub dzieła sztuki zgodnie z instrukcją • podkreśla w poszczególnych akapitach zdania zawierające najważniejsze informacje • wyjaśnia różnicę między charakterystyką pośrednią i bezpośrednią • przekształca fragment tekstu na charakterystykę bezpośrednią • wyjaśnia, na czym polegała przemiana postaci w charakterystyce	• wciela się w jedną z zaproponowanych postaci i opisuje ustnie wybrany przedmiot lub dzieło sztuki • tworzy spójną wypowiedź na określony temat na podstawie podanego planu, stosując synonimy, omówienia i zaimki • redaguje charakterystykę porównawczą wybranych postaci • redaguje autocharakterystykę

	• przy pomocy nauczyciela przekształca tekst, zmieniając narrację z trzecioosobowej na pierwszoosobową • przedstawia treść każdego z fragmentów powieści w jednym zdaniu pojedynczym • przy pomocy nauczyciela tworzy na podstawie przeczytanego tekstu notatkę w formie schematu	aby powstał spójny tekst • wypisuje z tekstu zachowania bohaterki, które ilustrują jej cechy charakteru • wypisuje z tekstu cechy charakteru bohatera odpowiadające przykładom jego zachowań i postaw • podaje cechy bohaterki na podstawie określonych fragmentów powieści • sporządza notatki pomocne w napisaniu opowiadania na określony temat i redaguje odpowiedni wstęp • do podanego wstępu i zakończenia dopisuje w punktach przebieg wydarzeń • tworzy notatkę w formie tabeli na temat środków stylistycznych • tworzy na podstawie przeczytanego tekstu notatkę w formie schematu	• opisuje wygląd postaci pojawiającej się na każdej ilustracji, określa jej cechy charakteru, zainteresowania i osobowość • redaguje krótką autocharakterystykę, zawierającą co najmniej 10 zdań • wyjaśnia różnice między opisem i opowiadaniem • tłumaczy terminy: <i>narracja pierwszoosobowa i trzecioosobowa</i> • samodzielnie przekształca tekst, zmieniając narrację z trzecioosobowej na pierwszoosobową • redaguje opowiadanie zainspirowane wydarzeniem przedstawionym na ilustracji • wyjaśnia terminy: <i>notatka, mapa myśli, streszczenie</i>	dynamicznej, i tworzy odpowiednie zakończenie tekstu • redaguje charakterystykę wybranej postaci literackiej • wskazuje elementy dynamizujące opowiadanie • przedstawia dalszy ciąg wydarzeń ukazanych w tekście, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną • do podanego wstępu i zakończenia dopisuje w punktach przebieg wydarzeń • na podstawie podanego hasła słownikowego tworzy w formie mapy myśli na temat sarmatyzmu	zawierającą więcej niż 10 zdań • redaguje opowiadanie na jeden z podanych tematów, wpłatając w tekst dialogi, opisy miejsc oraz postaci i stosując narrację pierwszoosobową • na podstawie podanego hasła słownikowego i innych źródeł tworzy notatkę w formie mapy myśli na temat sarmatyzmu, przestrzegając reguł poprawności językowej
LEKTURY Edmund Niziurski, Klub Włóczykijów Joseph Bedier, Pieśń o Rolandzie	- podaje podstawowe informacje o autorach tekstów - wymienia bohaterów i określa ich rolę w utworze - podaje minimum 3	- przedstawia bohaterów i ich znaczenie w utworze - podaje minimum 5 cech bohaterów - określa znaczenie zdarzeń dla rozwoju akcji - wymienia cechy	- charakteryzuje bohaterów, z uwzględnieniem ich roli w utworze - wskazuje i interpretuje zdarzenia ważne dla rozwoju akcji	- wskazuje związki utworu z założeniami epoki, w której powstały - dowodzi, że tekst należy do danego gatunku literackiego - interpretuje tytuł utworu	- tworzy prezentację multimedialną na temat wybranego bohatera - aktywnie uczestniczy w dyskusji

Henryk Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i> William Szekspir, <i>Romeo i Julia</i> Molier, Skąpiec	cechy bohaterów - przedstawia najważniejsze wydarzenia w formie planu lub streszczenia - rozpoznaje rodzaj literacki omawianych tekstów - nazywa uczucia, emocje odczuwane przez bohaterów - wyjaśnia znaczenie cytatów - uczestniczy w pracy grupy - pisze opowiadanie, charakterystykę i streszczenie	gatunkowe omawianych tekstów - wypowiada się w różnej formie na temat uczuć i emocji bohaterów - pisze rozprawkę - interpretuje znaczenie wskazanych cytatów	- określa gatunek literacki omawianych tekstów - aktywnie pracuje w grupie - wyszukuje w tekstach cytaty na poparcie swojego zdani - wyjaśnia znaczenie tytułu dla zrozumienia przesłania tekstu	w związku z jego treścią lub przesłaniem	
---	---	---	---	--	--